

Dostęp do danych geoprzestrzennych

2018-12-15

Dane i metadane form ochrony przyrody

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi centralny rejestr form ochrony przyrody, dostępny pod adresem crfop.gdos.gov.pl.

Zgodnie z art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody organ, który utworzył lub ustanowił formę ochrony przyrody (...) przesyła Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w terminie 30 dni od dnia jej utworzenia lub ustanowienia, kopię aktu o utworzeniu lub ustanowieniu danej formy ochrony (...) a także, w tym samym terminie, dokonuje wpisu tych informacji do centralnego rejestru form ochrony przyrody. Aktualność danych wpisanych do rejestru zależy więc, w zasadniczym stopniu, od realizacji ustawowego obowiązku przez właściwe organy:

- rady gmin w zakresie pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych;
- sejmiki wojewódzkie w zakresie parków krajobrazowych i obszarów ochronionego krajobrazu;
- regionalnych dyrektorów ochrony środowiska w zakresie rezerwatów przyrody,
- Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie obszarów Natura 2000,
- dyrektorów parków narodowych w zakresie parków narodowych.

Mimo że dane prezentowane na stronach crfop.gdos.gov.pl, geoserwis.gdos.gov.pl i www.gdos.gov.pl/dane-i-metadane pochodzą z aktów prawnych dotyczących form ochrony przyrody oraz są uzyskiwane na ich podstawie, nie stanowią jednak prawnego ustalenia lokalizacji i przebiegu granicy form ochrony przyrody. Dlatego w celu dokonywania czynności prawnych oraz stosowania prawa należy posługiwać się bezpośrednio zapisami aktów prawnych o ustanowieniu formy ochrony przyrody lub innych regulacji jej dotyczących, a w przypadku niejasności należy skontaktować się bezpośrednio z organem, w którego kompetencjach dana forma się znajduje.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi witrynę interaktywnych map Geoserwis, w której prezentowane są dane przestrzenne, dotyczące m.in. form ochrony przyrody w Polsce. Jest ona dostępna pod adresem geoserwis.gdos.gov.pl.

W ramach Geoserwisu zostały utworzone dwie usługi według otwartych standardów Open Geospatial Consortium zgodnych z dyrektywą 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego Unii Europejskiej z dnia 14 marca 2007 r. o Infrastrukturze Informacji Przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej oraz zapisami ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej:

- usługa przeglądania WMS: <https://sdi.gdos.gov.pl/wms>
- usługa pobierania WFS: <https://sdi.gdos.gov.pl/wfs>

Dodatkowo, w ramach projektu POIS.02.04.00-00-0100/16 pn. "Opracowanie zasad kontroli i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych wraz z przeprowadzeniem pilotażowych działań i edukacją społeczną" zostały utworzone usługi WMS/WFS dotyczące występowania inwazyjnych gatunków obcych w środowisku przyrodniczym w Polsce. Dane zostały zebrane w latach 2017-2018 i dotyczą 118 gatunków objętych projektem. Więcej informacji o projekcie, w tym karty informacyjne gatunków i analizy stopnia ich inwazyjności, można znaleźć na stronie: <http://projekty.gdos.gov.pl/igo-o-projekcie>. Poniżej linki do utworzonych usług:

- usługa przeglądania WMS: <https://inwazyjne.gdos.gov.pl/geoserver/wms>
- usługa pobierania WFS: <https://inwazyjne.gdos.gov.pl/geoserver/wfs>

Usługi te są kompatybilne z większością programów z rodziny systemów informacji przestrzennych (GIS), takich jak ESRI ArcGIS czy QGIS, gdzie mogą być dowolnie analizowane i przetwarzane na większość popularnych formatów (m.in. ESRI Shapefile). Dzięki usłudze WFS można również pobrać dane dotyczące poszczególnych form ochrony przyrody bezpośrednio do tego formatu poprzez zamieszczone poniżej odnośniki:

- [Parki narodowe](#)
- [Parki krajobrazowe](#)
- [Rezerваты](#)
- [Obszary chronionego krajobrazu](#)
- [Specjalne obszary ochrony \("siedliskowa" Natura 2000\)](#)
- [Obszary specjalnej ochrony \("ptasia" Natura 2000\)](#)
- [Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe](#)
- [Stanowiska dokumentacyjne](#)
- [Użytki ekologiczne](#)
- [Pomniki przyrody \(podział na województwa\)](#)
  - [woj. dolnośląskie](#)
  - [woj. kujawsko-pomorskie](#)
  - [woj. lubelskie](#)
  - [woj. lubuskie](#)
  - [woj. łódzkie](#)
  - [woj. małopolskie](#)
  - [woj. mazowieckie](#)
  - [woj. opolskie](#)
  - [woj. podkarpackie](#)
  - [woj. podlaskie](#)
  - [woj. pomorskie](#)
  - [woj. śląskie](#)
  - [woj. świętokrzyskie](#)
  - [woj. warmińsko-mazurskie](#)
  - [woj. wielkopolskie](#)
  - [woj. zachodniopomorskie](#)
- [Obszary RAMSAR](#)
- [Korytarze ekologiczne](#)
- [Mezoregiony fizycznogeograficzne](#)
- [Regiony biogeograficzne](#)

W przypadku trudności z obsługą usług sieciowych do pobierania danych przestrzennych można zapoznać się z filmami instruktażowymi:

- [wykorzystanie usługi WFS w ArcGIS](#),
- [wykorzystanie usługi WFS w QGIS](#),
- [wykorzystanie Geoserwisu do sprawdzenia obecności form ochrony przyrody na określonym polu](#).

Metadane do powyższych usług: geoserwis.gdos.gov.pl/metadane.

Dodatkową pomoc i wyjaśnienia można uzyskać w Zespole ds. Informacji Przestrzennej Departamentu Zarządzania Zasobami Przyrody - tel.: 22 369-21-65, 22 369-21-97.